

Pravilno brušenje verige motorne žage

Pred brušenjem motorne žage je treba določiti katero verigo imamo na motorni žagi. Po tem izberemo pilo, ki je primerna glede na tip verige. Pravilno brušenje je zelo pomembno, zato upoštevajte navodila za delo. Pri delu z motorno žago ne pozabite tudi na priostritev verige. Delavec za motorno žago bo manj obremenjen in bolj zdrav.

Svetuje Gregor Češarek, *Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna*.

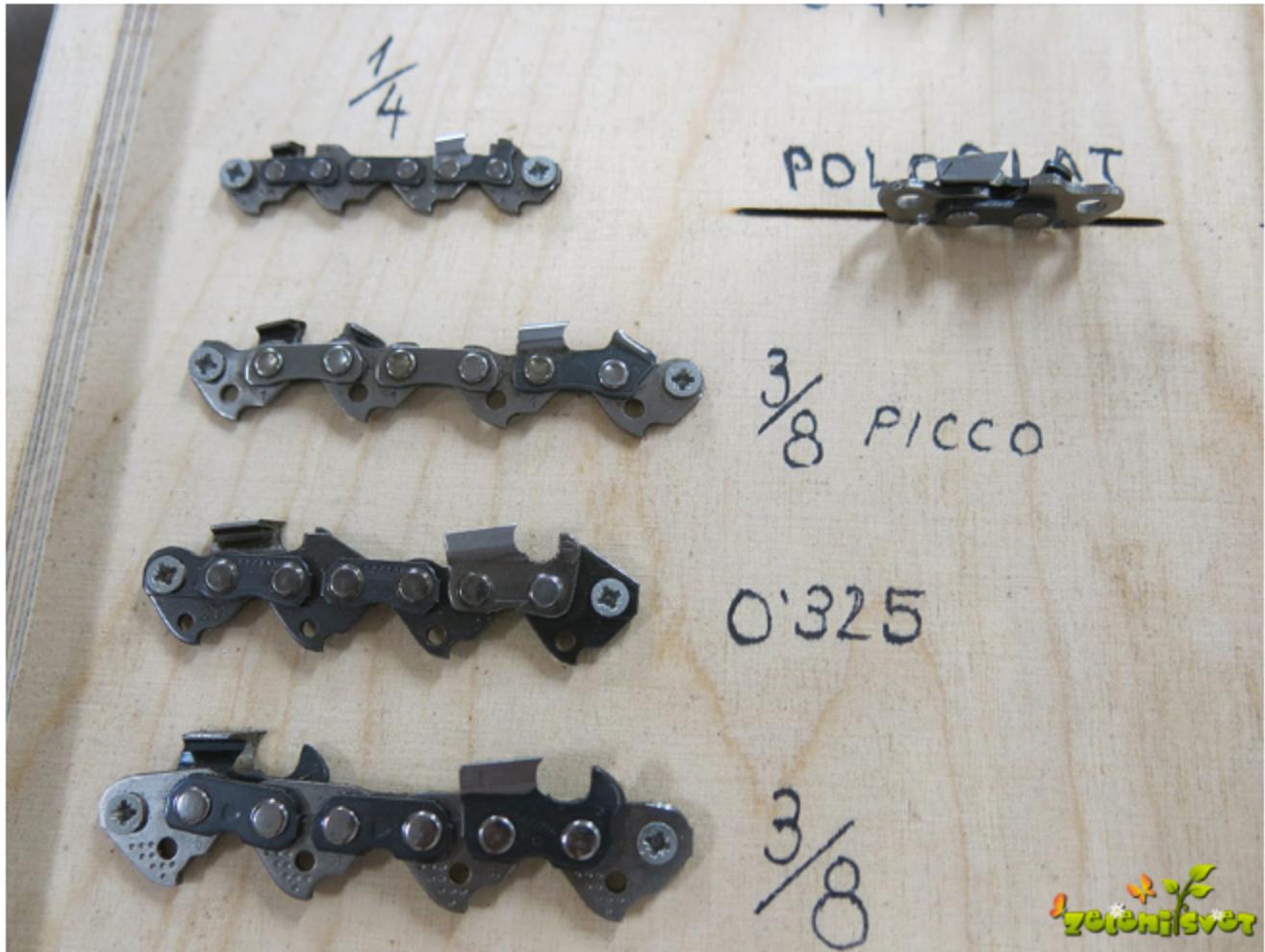
KLIKNITE NA VIDEO ZA OGLED NASVETA:

Najprej določimo katero verigo imamo na motorni žagi

Če želimo določiti katero verigo imamo na motorni žagi je treba **določiti tip verige**. Poznamo več tipov verige za motorne žage. Vse oznake so v colah. Z večje drevje se najpogosteje uporablja **3/8 korak verige**. Za manjše drevje uporabljamo korak **0.325**.

Korak verige. Za manjše drevo uporabljamo korak 0.325.

Pred brušenjem določite tip verige.

Pri rezi sadnega drevja uporabljam korak verige **3/8 picco** in **1/4 cole**. Pred brušenjem motorne žage je treba določiti **tudi tip rezilca**, ki je lahko **pologlat** (zaokrožen) in **oglat** (ostrorobi). Preverimo tudi debelino gonilnega člena verige motorne žage.

Pilo za brušenje motorne žage izberemo glede na tip verige

Pravo pilo za brušenje motorne žage **izberemo glede na podatke**, ki so navedeni na zadnji strani **embalaže motornih pil**. V razpredelnici na embalaži je zapisan tip verige, debelina pile, ki jo uporablajmo za brušenje, drža pile, kot brušenja in tudi bočni kot, ki določa rezalni učinek.

	Θ inch / mm	 inch / mm				
H02-25-28 H001 H04	.025" .65 mm .025" .65 mm .030" .75 mm	10° 10° 10°	30° 30° 35°	85° 8° 80°		
H02-27-28 H04-42-45-47-48-57	.025" .65 mm .025" .65 mm	10° 10°	25° 25°	60° 60°		?
H04-53-49	.025" .65 mm .025" .65 mm	10° 10°	35°	85°		?
H03	.025" .65 mm	0°	30°	80°		?
H03 H05 H06	.025" .65 mm .030" .75 mm .025" .65 mm .030" .75 mm	10° 10° 10° 0°	10-15° 10-15° 5°	75° 75° 75°		?
H04-38 H05	.030" .75 mm	10°	35°	90°		?
H05	.025" .65 mm .025" .65 mm	10° 10°	25° 25°	60° 60°		?
H06	.025" .65 mm	0°	30°	80°		?
H07	.025" .65 mm	10°	30°	80°		?
H01-83						?

Debelina pile je zapisana na embalaži verige.

S podatkov na embalaži smo ugotovili, da je treba za našo verigo, ki ima 3/8 korak in ostrorobi rezilec, uporabiti pilo, ki je debela 5,5 mm. Debelino pile s katero želimo brusti verigo preverimo na dnu pile.

Izberite pravilno pilo za brušenje.

Verigo motorne žage lahko brusimo s pomočjo šablone, ki nam olajša brušenje. Lahko brusimo tudi brez šablone, če smo dovolj spretni.

Pravilen postopek brušenja verige motorne žage

Za preprečitev poškod pri brušenju verige motorne žage vedno uporabljamo rokavice. Pilo na zob motorne žage položimo pravokotno glede na list (meč) motorne žage. Potem jo obrnemo v kot brušenja, ki je zapisan na zadnji strani embalaže verige.

Kot brušenja je narisani tudi na zadnjem delu zoba (rezilca). Pila za brušenje motorne žage mora biti pred brušenjem v takšnem položaju, da je od zuba motorne žage višja za 1 mm.

Pilo obrnemo v kot brušenja, ki je zapisan na embalaži.

Kot brušenja verige motorne žage je narisani tudi na zadnjem delu zoba.

Pilo po primerni postavitvi **primemo z obema rokama in potisnemo naravnost naprej.** Če brusimo z eno roko, jo nazaj potegnemo po globinskom zobu, da si olajšamo brušenje.

Pile za brušenje motorne žage **ne pritiskamo**, ker brusi sama. Po nekaj ponovitvah je zob verige motorne žage nabrušen.

Verigo motorne žage je treba **nabrusiti tako, da je vsak zob verige enake dolžine.** V primeru, da so zobje verige motorne žage različne dolžine, se zgodi, da motorna žaga v rezu zavija.

Pravilna smer brušenja rezilnega zoba

Verigo pri brušenju vedno obračamo naprej zato, da preprečimo poškodbe prstov, ki jih lahko povzroči rezilec. **Pilo za brušenje motorne žage vedno potiskamo naprej od dna zoba.** Nikoli je ne potiskamo v obratni smeri (nazaj), ker tako uničimo učinek brušenja.

Pilo po potegu odmaknemo in ponovimo smer brušenja od dna proti vrhu zoba. Motorno žago obrnemo okrog, ko opravimo cel krog brušenja verige.

Pilo za brušenje motorne žage vedno potiskamo naprej od dna zoba.

Postopek brušenja verige motorne žage **ponovimo tudi v obratni smeri**. Za lažje brušenje lahko uporabimo tudi šablono.

Preverimo tudi višino globinskega zoba

Višino globinskega zoba preverimo s šablono. **Šablono postavimo na verigo in preverimo, če je globinski zob poravnat z rezilnim zobom.** Postopek ponovimo na nekaj zobe, ker včasih vsi zobje niso enako nabrušeni.

Če je globinski zob višji od rezilnega zoba, je treba opraviti brušenje in ga poravnati z rezalnim zobom. Tako ustrezno znižamo globinski zob. **Nižanje globinskega zoba opravimo s ploščato pilo.**

Preverjanje višine globinskega zoba.

Globinski zob znižamo in oblikujemo tako, da ga najprej znižamo z ravnim potegom in tako znižamo vrh. S poševnim potegom ga oblikujemo tako, da je globinski zob 2/3 padajoč.

Nižanje in oblikovanje globinskega zoba lahko opravimo tudi v enem potegu, če smo vajeni dela s pilo.

Brušenje globinskega zoba.

Če je nižanje globinskega zoba premočno, je motorna žaga lahko nevarna. Rezalni učinek je v tem primeru slabši, rezanci se zatikajo, so večji, večji so tresljaji, poveča se tudi možnost povratnega udarca.

Priostritev verige motorne žage opravimo tudi ob delu

Priostritev verige motorne žage izvajamo tudi pri delu v gozdu. Verigo motorne žage lahko naslonimo na les ali vpnemo v prenosni primež in pričnemo s priostritvijo.

Priostritev verige motorne žage je pomembno opravilo za bolj učinkovito in zdravo delo.

Brusimo tako, da naredimo en do dva potega po verigi. Rezilec pridobi na ostrini, delavec pa bo manj obremenjen. Manjša bo tudi poraba goriva, manj bo tresljajev, hrupa in izpušnih plinov. Delavec za motorno žago bo manj obremenjen in bolj zdrav.

Gregor Češarek, dipl. inž. gozdarstva

Učitelj strokovnoteoretičnih predmetov na **Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna**. Poleg pouka občasno izvaja tudi izobraževanja odraslih, promocije varnega dela in vzdrževanja motorne žage.